

1501. 8. kalend. Septembris

Ex Tom. IX Act. Concil. Coll. Haro
fol. 1546.

443.

Alexander Papa VI.

Constitutio de baptismo Ruthenorum noniterando.

Edidit Odericus Raynaldus, ex Sigismundo de
Herbestein; unde is autem accepit, non liquet.

78

Alexander episcopus, servus servorum
Dei ad perpetuam rei memoriam.

Non sine grandi et spiritali mentis nostrae letitia
accepimus, quod nonnulli Rutheni in Ducatu Li-
tuaniae, et alij ritu Graeco viventes, fidem tamen
Christianam alias profitentes, qui Wilnensem,
ac Chioviensem, Ludzeronensem, et Medincensem,
civitates et dioceses, ac alia loca ejusdem ducatus
inhabitantes, sancto Spiritu, cooperante, illustritati
non nullos errores, quos haecenus ritu et more Gre-
corum viventes observarunt, penitus ab eorum men-
tibus et cordibus abdicare, et unitatem fidei Catho-
licae, et Latinae Romanae ecclesiae amplecti, et se-
cundum ritum ejusdem Latinae et Romanae ecclesiae
vivere desiderant, et proponunt. Sed quia more Gre-
corum scilicet interfecta persona baptizati fuerunt,
et nonnulli asserunt eos de novo baptizari debere,
praedicti, qui ritu Graeco haecenus viserunt, et ad-
huc vivunt, tamquam antea vite baptizati re-
nuunt, et recusant de novo baptisma suscipere:
Nos qui ex commisso nobis desuper, licet

in-sufficientibus meritis, officio pastorali, cupimus sin-
gulas oves nobis commissas ad vitam civile Christi
perducere, ut fiat ex illis unus pastor, et unum ovile: et
ne S. Catholica ecclesia diversa et deformia membra
a capite discrepantia, sed conformia habeat; attenden-
tes, quod per felicis recordationis Eugenium Papam
IV. predecessorem nostrum in concilio per eum Flo-
rentiâ celebrato, et in quo Græci atq; Armeni una
cum Romana ecclesia sentientes interfuerunt,
definitum fuit formam huius sacramenti bap-
tismatis existere: Ego te baptizo in nomine Pa-
tris, et Filij, et spiritus Sancti: Amen. ac etiam per
illa verba, Baptizetur talis servus Jesu Christi
in nomine Patris, et Filij et Spiritus Sancti: vel
Baptizetur manibus meis talis, in nomine Pa-
tris et Filij, et Spiritus Sancti, verum perfici bap-
tisma, quoniam ejus principalis causa ex qua
baptisma virtutem habet, sit Sancta Trinitas, in-
strumentalis autem sit minister, qui tradit est ejus
sacramentum, sic exprimitur actus, qui per ipsum
execetur minister, cum Sanctæ Trinitatis invocatio-
ne perficitur sacramentum: et propterea huiusmodi
sacramenti, sic in tertio persona collati reiteratio-
nem necessariam non existere, habita etiam super
hoc cum fratribus nostris deliberatione maturâ
Auctoritate Apostolica nobis et alijs Romanis

Pontificibus ab ipso Christo Jesu Domino no-
 stro prebratum Petrum (cui et successoribus eius
 Apostolatus Ministerij dispensationem commisit)
 tradita, tenore presentium decernimus atq; decla-
 ramus, omnes et singulos sic interea personas
 baptizatos, volentes a vita Græco ad vitam et morem
 Latine et sancte Romanæ ecclesiæ venire, sim-
 pliciter et sine alia contradictione, aut etiam obli-
 gatione, vel coactione, quod iterum rebaptizentur,
 etiam cum intentione, quod alias ritus per
 orientales ecclesiæ observari solitos hæreticam
 pravitatem non concernentes observare possint,
 facta prius tamen per eos omnium errorum
 rituum Græcorum a Latina et Romana ecclesiæ
 et illius ritus et sanctis institutionibus devian-
 tum, abjuratiōe, admittendos fore. Exhor-
 tantes etiam perviscera misericordiæ Dei
 nostri, omnes et singulos, qui predicto modo
 baptizati sunt, et ritum Græco vivunt, ut abnegata
 omnium errorum, que secundum morem
 et ritum Græcorum hætenus observarunt, quicq;
 ab immutata et sancta Catholica Latina
 et Romana ecclesiæ, et illius, sanctorum pa-
 trum institutionibus approbatis devient,
 velint eidem Catholicæ Latine ecclesiæ,
 illiusq; salubribus documentis pro anima
 eorum

animarum suarum salute, et veri Dei cogni-
tione ad herere. Et ne eorum sanctum propo-
situm quovis modo retardari possit, venerabili
fratri nostro episcopo Vilsnensi in virtute sancte
obediencie committimus et mandamus, quate-
nus omnes et singulos sic baptizatos, et ad
unitatem prefate Latine ecclesie venire,
et errores predictos abjurare volentes, ad pre-
fate Latine ecclesie unitatem, et errorum
huiusmodi abjuracionem, per se vel per alium,
seu etiam alios, seculares prelatos ecclesias-
ticos seu Predicatores, aut minorum ordinum
regularium observantie, professores doctos, et pro-
bos, ac alios idoneos, quibus id duxerit com-
mittendum, singulos prefatos, sic venientes,
ab excessibus propter observationem huius-
modi errorum, ac heretica pravitate inde pro-
veniente, nec non excommunicationis senten-
tia, alijs que censuris et penis ecclesiasticis,
quas quomodo libet propterea incurverunt, dicta
auctoritate Apostolica absolvendi, ac eis pro
modo culpe penitentiam salutarem injun-
gendi, aliaque in premissis necessaria fa-
ciendi, plenam et liberam licentiam et
facultatem concedimus, per presentes.

Verum quia

Verum quia difficile foret presentes nostras
 literas ad singula loca, ubi opus fuerit, facere
 deferre, volumus, & eadem apostolica aucto-
 ritate decernimus, quod earundem litterarum
 transumpto, manu alicujus notarii subscripto,
 & sigillo prefati Wilnensis, seu alicujus epi-
 scopi, vel prelati ecclesiastici munito, eadem
 fides prorsus adhibeatur in iudicio & extra
 ac alias quilibet, ubi fuerit exhibitum
 vel ostensum recipiat & admittat, ac tam
 sibi quam illi vel illis, euj vel quibus,
 quoties expedierit, id duxerit commitendum,
 sicut ipsis literis originalibus adhibetur,
 si forent exhibitæ vel ostensæ. Non obstan-
 tibus. &c. Datum Romæ apud sanctum
 Petrum, anno Incarnationis Dominicæ
 M. D. I. Kalend. Septembrijs Pontificatus
 nostri anno decimo.

[The text on this page is extremely faint and illegible due to fading and bleed-through from the reverse side. It appears to be a dense Latin text, possibly a canon law or a treatise, with several lines of script.]

